

K ó d s z á m :

Državni izpitni center

M 0 9 1 1 3 1 1 1

TAVASZI VIZSGAIDŐSZAK

MAGYAR NYELV MINT ANYANYELV

1. feladatlap

Iskolai esszé (700–1000 szó)

2009. május 5., kedd / 150 perc

Engedélyezett segédeszközök:

A jelölt golyóstollat vagy töltőtollat hoz magával.

A jelölt két értékelőlapot és két pótlapot kap a vázlatkészítéshez.

Az elemző-értékelő esszé alapjául szolgáló szöveg perforált lapon van, amelyet a jelölt óvatosan kitép(het).

ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÚTMUTATÓ A JELŐLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót!

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg azt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassza vagy írja be kódszámát (az erre kijelölt helyre ezen az oldalon és az értékelőlapokon)! Kódszámát a pótlapra is írja rá!

A feladatlap egy értekező és egy elemző-értékelő esszé szempontsorát tartalmazza. Az esszé terjedelme 700–1000 szó. Összesen 50 pont érhető el.

Töltőtollal vagy golyóstollal írjon a **feladatlapba**! Írjon olvashatóan, ám ne csak nyomtatott nagybetűkkel! Ha tévedett, a leírtat húzza át, majd írja le újra! Az olvashatatlan esszét nulla (0) ponttal értékeljük. Dolgozata vázlatát írja a pótlapokra, ám azt az értékelés során nem vesszük figyelembe.

A táblázatban jelölje x-szel a választott esszét!

értekező esszé	elemző-értékelő esszé

Bízzon önmagában és képességeiben! Eredményes munkát kívánunk!

A feladatlap terjedelme 12 oldal, ebből 1 üres.

MELLÉKLET A B) CÍMHEZ

Figyelmesen olvassa el a szövegrészletet!

Emerencnek legtöbbször az az arca néz felém az Időből, amikor egyszer minden indulat nélküli hangon megkérdezte, nem untam-e még meg, hogy állandóan körötte ajánlkozom, és csak nézek rá ábrándosan, mintha megkérte volna a kezemet. Mit óhajtok tulajdonképpen: barátkozni vele, vagy becézni őt, mint egy rokont? „Magának más fogalmai vannak mindenről, mint nekem, magát megtanították ezer mindenre, mégse veszi észre, amire figyelnie kellene. Nem látja, hogy rám hiába villog, nekem senki se kell, aki nem tökéletesen az enyém? Maga mindenkit berakna egy dobozba, aztán mikor ki kell, azt veszi elő (...). Ha egyszer nem leszek, majd nézzen ki olykor a temetőbe, az elég, ha nem vállaltam azt az embert barátnak, mert férjnek óhajtottam, maga se játssza itt nekem azt, hogy maga az én meg nem született gyermekem. Én ajánlottam valamit, maga elfogadta, ahhoz, hogy megkapja azt a pár holmit, joga van, mert elvöltünk egymással, ha néha ránk is jött a veszekedés. Majd kap valamit, nem is akármit, ha nem leszek, ez legyen elég, és azt se feledje, hogy beengedtem oda, ahova senkit. Ennél többet nem tudok felajánlani, mert bennem több nincsen. Mit kívánna még? Főzők, mosok, takarítok, felneveltem magának Violát, nem vagyok én sem a halott anyja, sem a dajkája, sem a kispajtása. Hagyjon engem békében.”

Voltaképpen igaza volt, csak nem esett jól mégsem. Annyi szívességet, amennyit kért, hogy holta után feloszlassam az állatkertjét, megtettem volna bárkinek, szívből reméltem, mire erre sor kerülne, apad vagy teljesen feloszlik a menaszéria, csak nem lesz olyan örült, hogy újabb állatokat fogadjon be, ez a kilenc is iszonyú. Igazán nem volt könnyű, csak éppen nem változtathattam rajta: tudomásul kellett vennem, kapcsolatunkat ő szabályozza, s a termosztát, amit beállít, takarékos és racionális. (...)

Ahogy az évek szálltak, így és ilyené csontosodott a kapcsolatunk, Emerenc addig a határig tartozott hozzánk, ameddig ő megengedte, engem is változatlanul kinn fogadott az előtérben, akár más idegent, és soha többé nem engedett be a lakásába. Egyéb szokásain se változtatott, vállalt munkáit mind ellátta továbbra is, s bár láthatólag nem végezte már olyan frissen, a hóseprést se hagyta abba. Néha megpróbáltam kitalálni, mennyi lehet a reális vagyona, s gyanakodtam, Józsi öcsém fia az összegyűjtendő családnak immár egy öröklakásos társasházat is építhet a kripta mellé. Emerenc differenciáltan jutalmazott bennünket: az alezredest nagyra becsülte, Viola megkapta a szívét, a férjem kifogástalan munkáját – ő még méltányolta is, hogy Emerenc visszafogott magatartása megfelelő korlátok között tartja vidéki, barátkozó hajlamomat –, engem élete eljövendő, döntő percének végrehajtandó feladatával bízott meg, s az igényt hagyta rám, ne gép lengesse a műben a gallyakat, technika, hanem valódi szenvedély – ez sok volt, Emerenc legfontosabb adománya, mégis kevésnek éreztem, mást is kívántam, szerettem volna például néha átölelni, mint anyámat valamikor, elmondani neki olyan dolgokat, mint senki másnak, olyasmit, amit anyám sem az eszével vagy műveltségével értett meg, hanem szeretete szenzorai közvetítették. De úgy mindenestül már nem kellett meg neki, legalábbis azt hittem, nem kellek. Rég nyoma se volt már se neki, se valamikori otthonának, mikor egyszer az ezermesterné a nyakamba borult, látta a karomon a lemetszett kerti virágot, tudta, indulok a temetőbe. „Maga volt neki a szeme fénye, a lánya – mondta az ezermesterné –, kérdezzen meg bárkit a környéken, úgy hívta magát: a lány. Mit gondolt, kiről beszélt unos-untalan, mikor pihenni mégiscsak leült szegény? Magáról. De maga csak azt látta, hogy elcsalta meg eltiltotta a kutyát, azt már nem vette észre, hogy magának meg ő lett Violává.”

*Szabó Magda: Az ajtó (részlet)
Európa Könyvkiadó, 2004. 166–170.*

Üres oldal

Az alábbi két esszé közül válasszon egyet, majd választását jelölje x-szel a táblázatban!

A) "Szeressétek egymást!" (Jn, 13,34)

(Értekező iskolai irodalmi esszé Szabó Magda Az ajtó és John Steinbeck Egerek és emberek című regénye alapján)

Szemponatok:

- Ismertesse a két regény témáját, valamint összehasonlíthatóságuk alapját!
- Mutassa be Emerenc és Lennie életcélját! Elemezze, hogyan befolyásolták azok alakulását külső és belső tényezők!
- Vizsgálja meg a két szereplő legfontosabb emberi kapcsolatát! Elemezze a hozzájuk legközelebb állók szerepét sorsuk fordulópontján!
- Fejtse ki, mennyire tudott megfelelni az író és George a szeretet parancsának!

B) „...minél több embert ereszték magamhoz közel, annál számosabb csatornán áradhat felém a veszély.” (Szabó Magda)

(Elemző-értékelő iskolai irodalmi esszé Szabó Magda Az ajtó című regényének részlete alapján)

Szemponatok:

- Ismertesse a szövegrészlet témáját és elbeszélésmódját!
- Mutassa be a regény ismeretében az írónőt és a házvezetőnőt! Vizsgálja meg a szövegrészlet alapján a házvezetőnő két meglátását!
- Értelmezze az író három fontosabb felismerését! Foglaljon állást a szövegrész zárógondolatának igazságtartalmában!
- Értelmezze a dolgozatcímét, majd ennek tükrében fejtse ki véleményét a szereplők kapcsolatának kölcsönösségéről!

A szempontok sorrendjét nem kötelező betartani.

Ügyeljen a dolgozat szerkezetére, valamint a stilisztikai és a nyelvi megformálásra!

A series of 25 horizontal blue lines spaced evenly down the page, intended for handwritten text.

